

سوال و جواب حقوق جزای عمومی ۲

سؤال ۱: فردی به نام رضا نقشه سرقت از یک بانک را با دوست خود طراحی می‌کند و در مراحل اجرای سرقت به او کمک می‌کند. اما رضا شخصاً وارد بانک نمی‌شود و در هنگام سرقت، پلیس آن‌ها را دستگیر می‌کند. آیا رضا به جرم معاونت در سرقت محکوم خواهد شد؟

پاسخ: بله، رضا به دلیل معاونت در سرقت و مشارکت در برنامه‌ریزی و کمک به فرد اصلی در اجرای جرم، مسئول است و باید مجازات معاونت در سرقت را بپردازد.

ماده قانونی: ماده ۱۲۵ قانون مجازات اسلامی (معاونت در جرم).

--

سؤال ۲: فردی به نام حسین تحت تهدید به قتل از سوی یک گروه تبه‌کار قرار می‌گیرد و مجبور به سرقت از یک مغازه می‌شود. آیا حسین به دلیل اکراه از مسئولیت کیفری معاف است؟

پاسخ: بله، اگر حسین تحت تهدید به قتل قرار گرفته باشد و نتوانسته باشد از آن فرار کند، ممکن است اکراه رافع مسئولیت کیفری باشد و او به عنوان یک شخص مجبور از مجازات معاف شود.

ماده قانونی: ماده ۱۵۱ قانون مجازات اسلامی (اکراه).

سؤال ۳: فردی به نام محمد که به بیماری روانی مبتلا است و در دوران جنون قتل یک نفر را مرتکب می‌شود. آیا محمد مسئول قتل است؟

پاسخ: در این صورت، اگر محمد در زمان ارتکاب جرم دچار جنون بوده باشد، از مسئولیت کیفری معاف است و جرم ارتكابی او تحت عنوان "جنون" قرار می‌گیرد.

ماده قانونی: ماده ۱۵۳ قانون مجازات اسلامی (جنون).

سؤال ۴: فردی به نام سهراب به اشتباه نوشیدنی حاوی الکل مصرف می‌کند و در حالت مستی رانندگی کرده و در اثر تصادف موجب مرگ فرد دیگری می‌شود. آیا سهراب مسئول است؟

پاسخ: سهراب به دلیل مستی غیرعمدی مسئول است، زیرا او عمداً مواد الکلی را مصرف نکرده است، اما قانون در این موارد ممکن است مسئولیت کیفری را کاهش دهد.

ماده قانونی: ماده ۱۵۳ قانون مجازات اسلامی (مستی غیرعمدی) و ماده ۲۲۲ قانون مجازات اسلامی (بی‌احتیاطی).

سؤال ۵: فردی به نام علی وارد خانه‌ای می‌شود و اموالی را که فکر می‌کند متعلق به خود اوست، به سرقت می‌برد. آیا او مسئول سرقت است؟

پاسخ: علی در این مورد به دلیل اشتباه در موضوع مسئول سرقت است، زیرا او عمداً قصد سرقت نداشته است، اما اشتباه او موجب ارتکاب جرم شده است.

ماده قانونی: ماده ۴۵ قانون مجازات اسلامی (اشتباه در موضوع).

سؤال 6: فردی به نام حمید وارد مغازه‌ای می‌شود و قصد سرقت دارد. اما پیش از اینکه موفق به دزدیدن چیزی شود، توسط پلیس دستگیر می‌شود. آیا حمید مسئول است؟

پاسخ: بله، حمید مسئول شروع به جرم است. شروع به جرم در بسیاری از موارد مشمول مجازات است.

ماده قانونی: ماده ۱۲۳ قانون مجازات اسلامی (شروع به جرم).

سؤال 7: فردی به نام رضا به دلیل ناآگاهی از قوانین راهنمایی و رانندگی، مرتکب تخلف شده و جریمه می‌شود. آیا جهل به قانون موجب رهایی از جریمه می‌شود؟

پاسخ: خیر، جهل به قانون به طور کلی موجب معافیت از مسئولیت نمی‌شود. افراد باید از قوانین آگاهی داشته باشند و در صورت نقض، مسئول خواهند بود.

ماده قانونی: ماده ۲۲ قانون مجازات اسلامی (جهل به قانون).

سؤال 8: فردی به نام علی به دوستش حسین کمک می‌کند تا از بانک سرقت کند. علی در روند سرقت نقشی ندارد، اما به حسین مشاوره می‌دهد. آیا علی مسئول است؟

پاسخ: بله، علی به دلیل معاونت در سرقت مسئول است، زیرا او در ارتکاب جرم نقش داشته و کمک کرده است.

ماده قانونی: ماده ۱۲۵ قانون مجازات اسلامی (معاونت در جرم).

سؤال ۹: فردی به دلیل اختلال روانی شدید در حال جنون یک نفر را کشته است. آیا این فرد مسئولیت کیفری دارد؟

پاسخ: خیر، در این صورت فرد به دلیل جنون از مسئولیت کیفری معاف است.

ماده قانونی: ماده ۱۵۳ قانون مجازات اسلامی (جنون).

سؤال ۱۰: فردی به نام فرهاد وارد خانه‌ای می‌شود و اموال آن را به اشتباه می‌برد. آیا او به جرم سرقت محکوم می‌شود؟

پاسخ: بله، فرهاد به دلیل اشتباه در موضوع مسئول سرقت است. در این مورد، اشتباه در موضوع جرم نمی‌تواند او را از مسئولیت رهایی بخشد.

ماده قانونی: ماده ۴۵ قانون مجازات اسلامی (اشتباه در موضوع).